

Verslag 2017 Utrechts Documentatiesysteem

Scegli la tua lingua: kies je taal! Veel van de informatie uit Documentatie.org is niet alleen voor het Nederlandstalige gebied van belang. In hoge mate geldt dit voor de cijferdatabase, de schrijfwijze van cijfers in het verleden wordt daarin getoond met voorbeelden uit vele landen. In 2017 kwam de tekst voor de vijfde taal gereed: Italiaans. Hagen en Margaret Patzke verzorgden de Duitse en de Engelse versie, Jeroen Westerman de Franse en de Italiaanse. Heel veel oude voorbeelden van arabische cijfers komen uit Italië, daar kan men de eigen cijfers nu dus ook gemakkelijker ontcijferen. In heel wat landen kan men nu met minstens één van de vijf talen uit de voeten. De cijferdatabase is maar een heel klein onderdeel van de rijke inhoud van Documentatie.org.

Soms blijkt toevallig dat iemand al lang met een onderzoek bezig is, ruim gebruik makend van het Utrechts Documentatiesysteem. Jaren geleden is de bebouwing aan de westzijde van het Vredenburg in het UDS uitgewerkt, waarvoor veel oude foto's aanklikbaar gemaakt werden. Oudere Utrechtenaren herinneren zich nog wel de kolos van de Jaarbeurs, maar de Fruithal en de Korenbeurs, dat is al wat langer geleden. En wat stond er vóór die tijd? Nee, niet kasteel Vredenburg, dat was nog weer veel eerder. De ontwikkeling is op Documentatie.org onder meer te zien in plattegronden die chronologisch in elkaar overvloeien. Mooi, maar het kan nog veel mooier. In de 'digitale stadsmaquette', die Erfgoed van de gemeente Utrecht stukje voor beetje invult, blijkt op dit moment het Vredenburg uitgewerkt te worden door Daan Claessen. Wie is opeens zo geïnteresseerd in de historische ontwikkeling van het Vredenburg en de Stationswijk? Het projectbureau Stationsgebied! Wat daar op dit moment gebeurt, dat wil men graag in een historisch kader geplaatst zien. Logisch dat ze bij Erfgoed terecht komen en logisch dat Daan Claessen dan het UDS gebruikt. Omdat zijn digitale reconstructie ergens niet leek te sporen met de identificatie in het UDS, zijn we samen gaan kijken: de onvoltooide maquette op het scherm zo draaien, dat de zichtlijn op de Domtoren hetzelfde is als op de aanklikbare foto's, foto voor foto. Dat is samenwerking: dat digitale hulpmiddel heeft het UDS niet en voor de vele maanden onbetaald werk, die het UDS in de verdwenen bebouwing gestopt heeft, zou geen budget beschikbaar geweest zijn. En toen alles toch bleek te kloppen, zei Daan: "Ze verwijten ons soms dat we niet genoeg bronvermeldingen geven: jullie krijgen een 'digitale luchtfoto' als we klaar zijn. Jullie maken die weer aanklikbaar en de meest perfecte bronvermelding zit dan achter ieder huis." Klopt, zo is immers ook op de 'luchtfoto' uit 1529 van het Domplein en omgeving door het UDS ontsloten. Een volgend project voor de 'digitale stadsmaquette' zal de Mariaplaats zijn, toevallig is het moeilijkste deel daarvan net uitgewerkt in het UDS.

Nog niet helemaal bekomen van de verhuizing van de Zwaansteeg naar het Stadhuis zo'n twee jaar geleden, kreeg het UDS in 2017 te horen dat het hele Stadhuis weer gerenoveerd wordt. Iedereen moet er een half jaartje - of langer - uit. Dat belooft wat voor het jaarverslag van 2018. Vooruitlopend op het opnieuw inpakken van alle papier, zijn Ad Rijnveld en Bert Groen controles gaan uitvoeren en lacunes op de site gaan invullen, waarna een deel van de moederkaarten naar het oud papier kon. Maar het papieren systeem blijft een onmisbaar archiefstuk. Veel gebruikt, en daarom vervangt Evert van Ewijk versleten klappers. Hans Venker volgt Ad en Bert door ontbrekende literatuurlijsten te digitaliseren.

In 2017 werkten mee: Evert van Ewijk, Bert Groen, Jos de Grood, Jean Penders (coördinator), Hagen Patzke, Ad Rijnveld en Hans Venker.

Jean Penders